

[Per Federspiel.]

Stockholmtraktatens bestemmelser, der begrænser vor handlefrihed, for så vidt angår de ydre toldsatser, men i 3. stykke i samme afsnit erklærer udenrigsministeren:

„I et frihandelsområde vil de økonomiske kræfter sikkert på lidt længere sigt virke til fordel for en større ensartethed i toldsatserne. En sådan udvikling i retning af toldharmonisering kan bidrage til at forbedre mulighederne for at nå den brede europæiske markeds-løsning.“

Det er vanskeligt at se, hvordan en toldharmonisering, der nødvendigvis må bevæge sig nedad mod de lave toldsatser, skal kunne styrke den handlefrihed, den toldmæssige handlefrihed, som vel er det eneste handelspolitiske våben, vi i dag har for at træffe en varig overenskomst med de seks lande. Med andre ord: også den mulighed regner den højtærede udenrigsminister med at man efterhånden må afskrive.

Derfor er det, vi har peget på, at det haster, fordi den væsentligste interesse for den danske eksport til de seks lande er opretholdelsen af landbrugseksporten. Det er en dansk interesse, og det er de syv landes generelle interesse. Hvis denne eksport i løbet af 1963 må mere eller mindre standse på grund af fællesmarkedets generelle landbrugsordning, vil det nødvendigvis sige, at de danske landbrugsvarer vil øve et yderligere pres på levnedsmiddelmarkedet inden for de syv lande. Det er derfor også i de andre syv landes interesse, at Danmark bevarer sin handlefrihed, muligheden for at træffe aftaler på lang sigt. Jeg tror imidlertid, tidspunktet vil være forpasset, når de seks landes landbrugsordning er endeligt fastlagt; markedsfordelingen vil være en kendsgerning, og muligheden for at tilpasse den danske landbrugsproduktion til dette nye system vil næppe være til stede.

Det er blevet sagt af den højtærede udenrigsminister og af mange andre, der

vil føre et forsvar for denne traktat, at man jo må erindre, at landbrugsprodukterne er kommet med i traktaten. Det er ikke rigtigt; der findes ikke på samme måde som for andre frembringelser et fællesmarked inden for de syv for landbrugsvarer; de er henvist til bilaterale overenskomster. Der findes lige så lidt et fællesmarked, som der findes frihandel. Også på dette område er betegnelsen af traktaten, set ud fra vort væsentligste eksporterhvervs synspunkter, en fejlbetegnelse.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup fremhævede de mange foranstaltninger, som vor indtræden i de syv landes fællesmarked må medføre, og jeg er enig med ham i, at denne traktat medfører en strukturændring for vort erhvervsliv. Det er muligt, at den ikke bliver så varig. Hvis den højtærede udenrigsministers optimisme er velbegrundet, skal dette kun betragtes som et gennemgangsled til en større europæisk ordning; og de foranstaltninger, der må træffes, må derfor tage sigte på et større marked, uanset hvilken karakter det har.

Jeg bemærkede, at det ærede medlem hr. Per Hækkerup ligefrem udtrykte glæde over; at man ved tiltrædelsen af Stockholmtraktaten nu havde afskrevet muligheden for en tilslutning til de seks landes europæiske fællesmarked. Jeg går ud fra, at dette ikke også skal forstås således, at det ærede medlem afviser en egentlig forbindelse med de seks lande til bibeholdelse af de dog yderst frugtbare forbindelser, vi gennem tiderne har haft med det, som nu er det europæiske fællesmarked.

Ud fra det synspunkt, at der sker en strukturændring, som i visse henseender tilgodeses ved lovgivnings- og andre foranstaltninger fra regeringens side, måtte vi pege på nødvendigheden af at sænke omkostningsniveauet i det omfang, det overhovedet var muligt. Vi kan allerede nu af de sparsomme beretninger om det europæiske fællesmarkeds landbrugsordning se, at man dér vil operere med priser, der ligger noget over verdensmarkedets